

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจากจำนวน 44 วิทยาลัยฯ ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา 3) ครูหัวหน้างานกิจการนักเรียนนักศึกษา 4) ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานกิจการนักเรียน นักศึกษา

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา 3) ครูหัวหน้างานกิจการนักเรียนนักศึกษา 4) ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานกิจการนักเรียนนักศึกษา จากจำนวนสถานศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 40 วิทยาลัยฯ ได้จากการเปิดตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน และ ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามลำดับดังนี้

1) แบ่งจังหวัดของประเทศไทย 76 จังหวัดออกเป็น 4 ภาคตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้

2) คัดเลือกเฉพาะวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่อยู่ในแต่ละภูมิภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ จำนวน 11 วิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 วิทยาลัย ภาคกลาง จำนวน 13 วิทยาลัย และภาคใต้ จำนวน 10 วิทยาลัย รวมทั้งหมด จำนวน 44 วิทยาลัย

3) นำวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 44 วิทยาลัย เปิดตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน ชีรุฒิ เอกะกุล, 2543) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 วิทยาลัย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างวิทยาลัยละ 6 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย วิทยาลัยในภาคเหนือ จำนวน 60 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 54 คน ภาคกลาง จำนวน 72 คน และภาคใต้ จำนวน 54 คน รวมทั้งสิ้น 240 คน

4) การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้ 1) ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 1 คน 3) ครูหัวหน้างานงานกิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 1 คน 4) ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานกิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 3 คน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ภาค	วิทยาลัย (แห่ง)	วิทยาลัยละ (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ภาคเหนือ	10	6	60
2. ภาคกลาง	12	6	72
3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	9	6	54
4. ภาคใต้	9	6	54
รวมทั้งสิ้น	40		240

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น แบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 6 งาน ดังนี้ 1) งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา 2) งานครูที่ปรึกษา 3) งานปกครอง 4) งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน 5) งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา 6) งานโครงการพิเศษและบริการชุมชน

ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีการกำหนดของระดับคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102) ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีสภาพปัญหาการบริหารงานนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัญหาการบริหารงานนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพปัญหาการบริหารงานนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัญหาการบริหารงานนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือผู้วิจัย ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อจัดทำร่างเครื่องมือแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และขอบเขตการวิจัย

ขั้นที่ 2 ร่างแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบปรับปรุงความสมบูรณ์ และความถูกต้องให้ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อเรื่อง และภาษาที่ใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบ และสามารถครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence) เพื่อทดสอบหาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. อาจารย์ ดร.สมหมาย อ้าตอถอย รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. อาจารย์ ดร.พรชัย ทองเจือ ประธานหลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
4. อาจารย์ ดร.ประมวล วิชาจันทร์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพน
5. อาจารย์ ดร.สุเทพ แก่งสันธิยะ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนางรอง

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถาม มาหาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย (IOC) เพื่อวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา และ ได้ค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 61-67) เป็นแบบสอบถามในการวิจัยและมีบางส่วนที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะไว้ ผู้วิจัยจึงนำมาปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นที่ 7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ ในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อหาค่าคุณภาพความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.98

ขั้นที่ 8 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยตรวจสอบและปรับปรุง เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยัง ผู้อำนวยการในสังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ขออนุญาตผู้อำนวยการในสังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัยโดย

ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและแบบสอบถามบางส่วนดำเนินการส่งทางไปรษณีย์

3. ผู้วิจัยดำเนินการรับ-ส่ง เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ จำนวน 240 ฉบับ และได้กลับคืนมา 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ที่จะนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน และรายข้อ โดยมีการแปลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานนักเรียน นักศึกษา
อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานนักเรียน นักศึกษา
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานนักเรียน นักศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานนักเรียน นักศึกษา
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานนักเรียน นักศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียดประกอบดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาจำนวน 4 คน ครูหัวหน้างานกิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 4 คน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาจำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บริหารฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 4 คน มีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1.1 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป

1.1.2 มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาหรือการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.1.3 สถานศึกษามีผลการประเมินสถานศึกษาด้านการพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับ ดี ขึ้นไป

1.2 กลุ่มครูหัวหน้างานกิจการนักเรียนนักศึกษา

1.2.1 มีประสบการณ์การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.2.2 สถานศึกษามีผลการประเมินสถานศึกษาด้านการพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป

1.3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษา มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านงานกิจการนักเรียนนักศึกษา หรือมีผลงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างโดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง โดยการนำผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทำการวิเคราะห์หาข้อที่มีสภาพปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้านนำมาหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 คัดเลือกประเด็นในลำดับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

2. นำประเด็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้งภาพรวม และรายด้านทุกด้าน กำหนดเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถาม เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือ จากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ให้ข้อมูลโดยดำเนินการสัมภาษณ์ ตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามประเด็น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา